

**Νόμος 2545/1997 «Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις»
(ΦΕΚ Α' 254/15.12.1997)**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 1
Κατηγορίες Β.Ε.ΠΕ.

1. Για τη βιομηχανική, βιοτεχνική και γενικά επιχειρηματική ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο της χώρας, καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος, είναι δυνατόν να καθορίζονται μια ή περισσότερες βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.) σε όλους τους νομούς της χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου.
2. Οι Β.Ε.ΠΕ. μπορούν να έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:
  - α. Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ): ΒΙ.ΠΕ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας.
  - β. Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.). ΒΙ.ΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας μέσης και χαμηλής όχλησης.
  - γ. Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ) ΒΙΟ.ΠΑ. είναι ο χώρος, ο οποίος καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής κάθε βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας χαμηλής όχλησης και επαγγελματικών εργαστηρίων.
  - δ. Τεχνόπολη: Τεχνόπολη είναι ο χώρος, ο οποίος οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και στον οποίο εγκαθίστανται βιομηχανίες νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Οι χώροι αυτοί χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος και δύνανται να περιλαμβάνουν οικιστικό συγκροτήματα, στα οποία ενσωματώνονται οι αναγκαίες αστικές λειτουργίες.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται και νέες μορφές Β.Ε.ΠΕ. για τις οποίες θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος νόμου.
4. Ο καθορισμός Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται στις περιοχές, στις οποίες έχουν προηγηθεί εγκεκριμένα χωροταξικά σχέδια ή ρυθμιστικά ή γενικά πολεοδομικά σχέδια ή οποιαδήποτε άλλα εγκεκριμένα σχέδια χρήσεων γης κατ' εφαρμογή των κατευθύνσεων χωροταξικής πολιτικής ή των ειδικότερων κατευθύνσεων, χρήσεων και λειτουργιών που προβλέπονται από αυτά. Ο καθορισμός όμως Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται και σε περιοχές για τις οποίες δεν έχουν εγκριθεί τα παραπάνω σχέδια, μετά από συνεκτίμηση στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής και ιδίως της συμβατότητας της αιτούμενης χρήσης με άλλες ήδη υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες χρήσεις και λειτουργίες, της προστασίας των ανανεώσιμων ή μη φυσικών πόρων, των κατευθύνσεων των περιφερειακών, τοπικών ή ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων και της ανάγκης προστασίας της απασχόλησης, της μορφολογίας του εδάφους και της δυνατότητας εξυπηρέτησης της προτεινόμενης Β.Ε.ΠΕ. από υφιστάμενα δίκτυα και άλλες εξωτερικές υποδομές, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται τόσο η σκοπιμότητα της αιτούμενης Β.Ε.ΠΕ., όσο και η καταλληλότητα του χώρου καθορισμού της και να διασφαλίζεται η ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.
5. Ως βιομηχανικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες υψηλής, μέσης ή χαμηλής όχλησης, κατά την έννοια του παρόντος, νοούνται οι αναφερόμενες στο άρθρο 1 της 10537/18.2.1993 απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β' 139) σε συνδυασμό με την κοινή υπουργική απόφαση 69269/5387/25.10.1990 (ΦΕΚ Β' 678), όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 2

Επιτρεπόμενες δραστηριότητες και υπηρεσίες

1. Στις Β.Ε.ΠΕ.. πέραν των κυρίως βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών εγκαταστάσεων με τα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο άρθρο, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται και τα εξής:

α. Οι λοιπές χρήσεις του άρθρου 5 του προεδρικού διατάγματος της 23.2.1987 (ΦΕΚ Δ' 166) και υπό την προϋπόθεση ότι αποτελούν τμήμα των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων ή εξυπηρετούν τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές.

β. Η κατασκευή κτιρίων για τη στέγαση υπηρεσιακών μονάδων δημοσίων υπηρεσιών. Ν.Π.Δ.Δ. κοινωφελών οργανισμών για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων σε αυτές.

γ. Η εγκατάσταση επιστημονικών ερευνητικών εργαστηρίων και κέντρων τεχνολογικής στήριξης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων,

δ. Η κατασκευή δικτύων παροχής υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων και συστημάτων πληροφορικής.

ε. Η ίδρυση ελεύθερων ζωνών κατά την έννοια του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

στ. Η εγκατάσταση διαμετακομιστικών κέντρων, αποθηκών και σταθμών εμπορευματοκιβωτίων για τη διακίνηση πάσης φύσεως προϊόντων.

ζ. Η ίδρυση εκθεσιακών ή συνεδριακών κέντρων.

η. Η δημιουργία «θερμοκοιτίδων» επιχειρήσεων, δηλαδή οργανωμένων χώρων όπου θα εγκαθίστανται επιχειρήσεις και θα τους παρέχονται υπηρεσίες οργάνωσης, λογισμικού, τεχνικής υποστήριξης, σχεδιασμού προϊόντων, τεχνογνωσίας και άλλων υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία της επιχείρησης.

2. Επίσης επιτρέπεται η μετεγκατάσταση βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων από τον αστικό ιστό πόλεων σε οποιαδήποτε ΒΙ.ΠΑ. ή ΒΙΟ.ΠΑ. ως εξής:

α. Σε ΒΙ.ΠΑ., βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. δεν υπάρχει στο νομό βιομηχανική περιοχή ή δεν υπάρχει ελεύθερος χώρος στην υπάρχουσα ΒΙ.ΠΕ.,

αβ. έχει προηγουμένως εγκριθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη νέα θέση.

β. Σε ΒΙΟ.ΠΑ, βιομηχανικών ή βιοτεχνικών δραστηριοτήτων μέσης όχλησης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

βα. δεν υπάρχει στο νομό ΒΙ.ΠΕ. ή ΒΙ.ΠΑ. ή δεν υπάρχει ελεύθερος χώρος σε αυτά.

ββ. έχει προηγουμένως εγκριθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη νέα θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Β.Ε.ΠΕ.

Άρθρο 3

Φορέας Β.Ε.ΠΕ.

1. Η πρωτοβουλία καθορισμού της Β.Ε.ΠΕ. ανήκει σε φορέα (Φορέας Β.Ε.ΠΕ.) που πρέπει να έχει απαραίτητο τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας. Φορέα Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε αυτόν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ Α' 28.), καθώς και Ο.Τ.Α., δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, συνεταιρισμοί, επιμελητήρια, καθώς και ενώσεις, σύνδεσμοι ή κοινοπραξίες αυτών.

2. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις για τον καθορισμό της Β.Ε.ΠΕ. και ιδίως τις εξής:

α. Μετοχικό κεφάλαιο που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, από το οποίο το μισό τουλάχιστον σε μετρητά.

β. Εξασφάλιση της απαιτούμενης και κατάλληλης εδαφικής έκτασης. Η εδαφική αυτή έκταση μπορεί, ολικά ή μερικά, να ανήκει στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή να περιέλθει σε αυτόν δυνάμει

απαλλοτριώσης ή να ανήκει σε τρίτους ιδιοκτήτες που επιθυμούν να αποτελέσουν το ακίνητά τους τμήμα της Β.Ε.ΠΕ.. Η εδαφική έκταση μπορεί να αποτελέσει τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου του φορέα Β.Ε.ΠΕ. σε ποσοστό που δεν ξεπερνά το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού.

γ. Την απαιτούμενη χρηματοοικονομική υποστήριξη για την εκπλήρωση του σκοπού της ίδρυσης και οργάνωσης της Β.Ε.ΠΕ..

δ. Την απαιτούμενη ικανότητα για τον καθορισμό και την οργάνωση της Β.Ε.ΠΕ..

3. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. είναι υπεύθυνος:

α. για την κατάρτιση των απαραίτητων μελετών πολεοδομικής και των τεχνικών μελετών για τα έργα υποδομής και για τις εγκαταστάσεις υποστήριξης.

β. για την εφαρμογή της πολεοδομικής μελέτης και του πολεοδομικού κανονισμού, καθώς και για τη σύνταξη της πράξης εφαρμογής και την υποβολή της στην αρμόδια αρχή.

γ. για την εκτέλεση των έργων υποδομής και εγκαταστάσεων υποστήριξης των Β.Ε.ΠΕ., σύμφωνα τις εγκεκριμένες από τις αρμόδιες υπηρεσίες μελέτες,

δ. για τη διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. καθώς και για τη μεταβίβαση της διοίκησης και διαχείρισης στο φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων πράξεων.

4. Η Ε.Τ.Β.Α., ως φορέας Β.Ε.ΠΕ.. καλύπτει τις απαιτήσεις των περιπτώσεων α', γ' και δ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Διαδικασία καθορισμού της Β.Ε.ΠΕ.

1. Για τον καθορισμό Β.Ε.ΠΕ. υποβάλλεται αίτηση στο Υπουργείο Ανάπτυξης είτε από τους ιδρυτές του φορέα Β.Ε.ΠΕ. που πρόκειται να συσταθεί είτε από τον ίδιο το φορέα Β.Ε.ΠΕ., εφόσον έχει ήδη συσταθεί.

2. Η αίτηση αυτή πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα από τα εξής δικαιολογητικά και έγγραφα:

α. Μελέτη σκοπιμότητας και οικονομικής βιωσιμότητας της Β.Ε.ΠΕ..

β. Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που καταρτίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α. Οι τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληροί ο φορέας Β.Ε.ΠΕ., καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έγγραφα που πρέπει να προσκομίζει για την απόδειξη αυτών.

β. Ο τύπος και το περιεχόμενο της αίτησης του υποψήφιου φορέα Β.Ε.ΠΕ..

γ. Τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν οι μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας που υποβάλλονται από τους φορείς Β.Ε.ΠΕ..

δ. Ο ειδικότερος προσδιορισμός των κριτηρίων επιλογής της προτεινόμενης θέσης Β.Ε.ΠΕ..

ε. Τα παράβολα που συνοδεύουν την αίτηση και τη μελέτη σκοπιμότητας και οικονομικής βιωσιμότητας.

στ. Κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 5

Ο καθορισμός της Β.Ε.ΠΕ.

1. Ο καθορισμός της Β.Ε.ΠΕ., ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. και η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του κατά τόπο αρμόδιου Νομαρχιακού Συμβουλίου. Για τις Β.Ε.ΠΕ. που ιδρύονται στα όρια του ρυθμιστικού σχεδίου Αθήνας και Θεσσαλονίκης απαιτείται επιπλέον και η γνώμη των οργανισμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη περιοχή όπου λειτουργεί αντίστοιχος οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου, οπότε απαιτείται επιπλέον και η γνώμη αυτού του οργανισμού. Η γνώμη αυτή πρέπει να παρέχεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της σχετικής αίτησης προς αυτούς. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η υπουργική απόφαση εκδίδεται χωρίς τη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου και των ως άνω οργανισμών.

2. Στην παραπάνω απόφαση πρέπει να ορίζονται επιπλέον και τα εξής:

α. Η θέση, η έκταση και τα όρια της Β.Ε.ΠΕ. με αναφορά σε τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000.

β. Οι κατηγορίες βιομηχανιών, βιοτεχνιών, αποθηκών και λοιπών δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν στη Β.Ε.ΠΕ..

γ. Το ύψος της προβλεπόμενης επένδυσης και τα προβλεπόμενα έργα υποδομής και λοιπών εγκαταστάσεων.

δ. οι ειδικότεροι όροι και το ειδικότερα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από την ίδρυση και τη λειτουργία της Β.Ε.ΠΕ..

3. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου αυτού και μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης του άρθρου 9 παρ.1 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών μέσα στα όρια της Β.Ε.ΠΕ. πλην εκείνων που αφορούν την κατασκευή των έργων υποδομής που προβλέπονται στην ως άνω εγκριτική απόφαση.

4. Η διαπιστωτική πράξη του άρθρου 9 παρ. 3 εκδίδεται το αργότερο μέσα σε τέσσερα (4) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Η πολεοδομική μελέτη κατατίθεται προς έγκριση μέσα σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής και η σύσταση του φορέα Β.Ε.ΠΕ. ολοκληρώνεται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση της ίδιας ως άνω απόφασης. Παράταση αυτών των προθεσμιών μπορεί να δοθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μόνο για σοβαρούς λόγους, για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά συνολικά τα δύο (2) χρόνια, τους έξι (6) μήνες και τους τρεις (3) μήνες αντίστοιχα και ύστερα από γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 17 παρ. 2 του παρόντος νόμου. Με την παρέλευση απράκτων των ως άνω προθεσμιών ανακαλείται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση η απόφαση έγκρισης της Β.Ε.ΠΕ..

Για Β.Ε.ΠΕ. που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. και δεν έχει ανακληθεί η απόφαση έγκρισης με τη σχετική διαπιστωτική απόφαση, οι παραπάνω προθεσμίες προσμετρώνται από την ένταξή τους στο άρθρο 17 του παρόντος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον εκτιμάται ότι το έργο μπορεί να ολοκληρωθεί εμπρόθεσμα, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 17, μπορεί να χορηγείται πρόσθετη διετής παράταση για την ολοκλήρωση των έργων.

[Το τέταρτο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 30 παρ.1 Ν.3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

Η αυτοδίκαιη ανάκληση διαπιστώνεται με κοινή από των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με όμοια απόφαση ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. κηρύσσεται έκπτωτος και έχει υποχρέωση να επιστρέψει τις επιχορηγήσεις που τυχόν έχει λάβει με βάση τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Η έκταση της Β.Ε.ΠΕ. μπορεί με όμοια απόφαση είτε να αποχαρακτηρίζεται και να προβλέπονται οι αναγκαίες επεμβάσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος είτε να ανατίθεται σε άλλο φορέα Β.Ε.ΠΕ., ο οποίος υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του φορέα Β.Ε.ΠΕ. που έχει εκπέσει. Εφόσον η έκταση Β.Ε.Π.Ε. αποχαρακτηρίζεται, η τυχόν εισφερθείσα ή απαλλοτριωθείσα έκταση επιστρέφεται στους ιδιοκτήτες της.

Άρθρο 6

Περιορισμοί και όροι του καθορισμού Β.Ε.ΠΕ.

1. Ο καθορισμός Β.Ε.ΠΕ. σε χώρο που βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου χωροταξικού, ρυθμιστικού, πολεοδομικού ή άλλου σχεδίου χρήσης γης και περιλαμβάνει δασικές εκτάσεις επιτρέπεται μόνον αν συντρέχουν σημαντικές ανάγκες της εθνικής οικονομίας ή άλλοι λόγοι δημόσιου συμφέροντος και υπό τον όρο ότι η χρήση της δασικής έκτασης αποτελεί το μόνο πρόσφορο μέσο για την ικανοποίηση τέτοιας ανάγκης. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου συνυπογράφεται και από τον Υπουργό Γεωργίας. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή σε δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά.

2. Η εγκριτική απόφαση του άρθρου 5 παρ.1 αποτελεί και προέγκριση χωροθέτησης κατά τις διατάξεις του ν. 1650/1986 και της κοινής υπουργικής απόφασης 69269/5387/25.10.1990 (ΦΕΚ Β' 678), τόσο για τις Β.Ε.ΠΕ. όσο και για την εγκατάσταση ή επέκταση σε αυτές βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών επιτρεπόμενων μονάδων και υπηρεσιών.

3. Η μεταβολή της έκτασης και των ορίων των Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με τη

διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 5, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή του φορέα διαχείρισης της Β.Ε.ΠΕ.

4. Εφόσον κατά το στάδιο της οριοθέτησης Β.Ε.ΠΕ. διαπιστωθεί ότι γήπεδο περιλαμβάνεται στα όριά της κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής του έκτασης, τότε ολόκληρο τα γήπεδο θεωρείται ότι εμπίπτει μέσα στα όρια της Β.Ε.ΠΕ..

5. Από τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγονται οι διατάξεις του π.δ/τος 84/1984 (ΦΕΚ Α' 33) για τις Β.Ε.ΠΕ. που καθορίζονται στο νομό Αττικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ Β.Ε.Π.Ε.

Άρθρο 7

Πολεοδόμηση των Β.Ε.Π.Ε Εισφορές σε γη και χρήμα

1. Μετά την κατά το άρθρο 5 παρ.1 έγκριση του καθορισμού τους, οι Β.Ε.ΠΕ. πολεοδομούνται. Προς τον σκοπό αυτόν καταρτίζεται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. πολεοδομική μελέτη με βάση οριζοντιογραφία και υψομετρικό τοπογραφικό και κτηματογραφικό διάγραμμα. Η πολεοδομική μελέτη πρέπει να περιλαμβάνει το πολεοδομικό - ρυμοτομικό σχέδιο, τον πολεοδομικό κανονισμό, έκθεση που να περιγράφει και να αιτιολογεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, τους όρους δόμησης, τις χρήσεις γης και τους σχετικούς περιορισμούς ή απαγορεύσεις ή υποχρεώσεις και κάθε άλλη ρύθμιση που επιβάλλεται από πολεοδομικούς λόγους. Ο συντελεστής δόμησης προορίζεται για τις Β.Ε.ΠΕ. δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 1,6. Στη μελέτη πολεοδόμησης πρέπει να προβλέπεται περιμετρική ζώνη πρασίνου που θα καλύπτει τουλάχιστον το πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής έκτασης της Β.Ε.ΠΕ.. Κατά τα λοιπά η σύνταξη της πολεοδομικής μελέτης γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που προβλέπονται στην απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων 79397/6621/21.11.1990 (ΦΕΚ Δ' 674), όπως αυτή εκάστοτε ισχύει.

2. Η πολεοδομική μελέτη εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου χωροταξίας, οικισμού και Περιβάλλοντος.

3. Η εφαρμογή της πολεοδομικής μελέτης πραγματοποιείται με την κατάρτιση από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. πράξης εφαρμογής που εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Οι ιδιοκτήτες των ακινήτων (οικοπέδων, αγροτεμαχίων και λοιπών εκτάσεων) που βρίσκονται μέσα στα όρια της Β.Ε.ΠΕ. και εντάσσονται στο πολεοδομικά σχέδιο οφείλουν να συμμετάσχουν στις δαπάνες για τη δημιουργία των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής με εισφορές σε γη και σε χρήμα.

5. Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφάνειας κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδόμησή της, το οποίο ανέρχεται σε τριάντα τοις εκατό (30%) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας, ανεξάρτητα από το μέγεθος τους. Σε περίπτωση εξ αδιαιρέτου συνιδιοκτησίας, τα ποσοστά εισφοράς σε γη εφαρμόζονται στο εμβαδόν που αντιστοιχεί στο ιδανικό μερίδιο κάθε συνιδιοκτήτη, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης της ίδρυσης Β.Ε.ΠΕ. και του φορέα της. Ως εμβαδόν ιδιοκτησίας για τον υπολογισμό της εισφοράς σε γη θεωρούνται τα εμβαδά που έχουν οι ιδιοκτησίες κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης της ίδρυσης Β.Ε.ΠΕ. και του φορέα της. Σε εισφορά σε γη υποχρεούνται και οι ιδιοκτησίες που ανήκουν στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα. Οι κοινόχρηστοι χώροι, που υφίστανται μέσα στα όρια της Β.Ε.ΠΕ. κατά την ημερομηνία έγκρισης της ίδρυσής της, συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό της εισφοράς σε γη των ιδιοκτητών, με εξαίρεση τους δρόμους του δημοτικού, κοινοτικού, επαρχιακού ή εθνικού οδικού δικτύου και τους χώρους που ανήκουν στα Δημόσια ή τους Ο.Τ.Α.. Τα εδαφικά τμήματα που προέρχονται από εισφορά σε γη διατίθενται για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων μέσα στη Β.Ε.ΠΕ., για τη δημιουργία της περιμετρικής ζώνης πρασίνου και για άλλους κοινωφελείς χώρους και εγκαταστάσεις μέσα στη Β.Ε.ΠΕ..

6. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται στο εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και ανέρχεται στο δέκα τοις εκατό (18%) της αξίας που έχει αυτή κατά το χρόνο της έγκρισης της πράξης εφαρμογής. Η εισφορά αυτή βεβαιώνεται από την υπηρεσία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 περ. γ' του παρόντος στο αρμόδιο δημόσιο ταμείο μετά την έγκριση της πράξης εφαρμογής, εισπράττεται σε έξι (6) εξαμηνιαίες

δόσεις και αποδίδεται στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. για την υλοποίηση των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής.

7. Σε περίπτωση αδυναμίας εισφοράς σε χρήμα, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται σε αντίστοιχη εισφορά γης. Σε περίπτωση που τα οικόπεδα που προέρχονται από μετατροπή χρηματικής εισφοράς σε εισφορά σε γη πλεονάζουν, τότε ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. μπορεί να χρησιμοποιεί τη γη αυτή για τις χρήσεις που επιτρέπονται στη Β.Ε.ΠΕ. ή να την εκποιεί ή να παραχωρεί τη χρήση της. Επίσης, σε περίπτωση που κατά την κρίση της υπηρεσίας που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ.4 περ. γ' του παρόντος, η εισφορά σε γη πρέπει να ληφθεί από μη ρυμοτομούμενο τμήμα της ιδιοκτησίας, πλην όμως το τμήμα αυτά δεν είναι αξιοποιήσιμο πολεοδομικά ή δεν προβλέπεται από την πολεοδομική μελέτη ή η αφαίρεσή του είναι φανερά επιζήμια για την ιδιοκτησία, μπορεί να μετατρέπεται σε ισάξια εισφορά σε χρήμα που διατίθεται αποκλειστικά για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων ή έργων υποδομής στη Β.Ε.ΠΕ..

8. Μόλις ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. καταρτίσει την πολεοδομική μελέτη και την πράξη εφαρμογής, έχει υποχρέωση να τις δημοσιοποιήσει. Ενστάσεις κατά της υπό έγκριση πολεοδομικής μελέτης ή της πράξης εφαρμογής υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, ο οποίος αποφασίζει έπ' αυτών πριν από την έγκριση. Η διαδικασία δημοσιοποίησης της πολεοδομικής μελέτης και της πράξης εφαρμογής, υποβολής και εκδίκασης των ενστάσεων, οι σχετικές προθεσμίες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

9. Μέχρι την έκδοση της κατά το άρθρο 9 παρ.3 διαπιστωτικής απόφασης, οι εκτάσεις που προέρχονται από εισφορές σε γη, περιέρχονται προσωρινά στην αποκλειστική κατοχή του φορέα Β.Ε.ΠΕ., προκειμένου να δημιουργηθούν οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, καθώς και κτίρια και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις που κρίνονται αναγκαίες για τη λειτουργία της Β.Ε.ΠΕ..

10. Στην περίπτωση που ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. αποκτήσει το σύνολο της έκτασης της Β.Ε.ΠΕ. με οποιονδήποτε τρόπο, η πολεοδόμηση γίνεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, αλλά δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παρ. 3, 4, 5, 6, 7 και 9 αυτού του άρθρου. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ., ως μοναδικός ιδιοκτήτης, είναι υποχρεωμένος να διαθέσει την απαιτούμενη από την πολεοδομική μελέτη έκταση για τους δρόμους, το πράσινο και τους λοιπούς κοινόχρηστους και κοινόκτητους χώρους, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής έκτασης της Β.Ε.ΠΕ..

Άρθρο 8

Εκτέλεση έργων υποδομής και συναφών οικοδομικών έργων

1. Οι μελέτες και τα σχέδια των έργων υποδομής και ανέγερσης των συναφών κτιριακών και γενικά οικοδομικών εγκαταστάσεων που καλύπτουν τις ανάγκες υποδομής στις Β.Ε.ΠΕ. συντάσσονται και εκτελούνται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ.. Η οικοδομική άδεια γι' αυτά τα έργα χορηγείται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. στην αρμόδια υπηρεσία της μελέτης που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και των αρμόδιων υπουργών ορίζονται τα έργα εξωτερικής υποδομής που είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση των Β.Ε.ΠΕ. και των εργαζομένων σε αυτά, καθώς και οι φορείς που έχουν υποχρέωση να τα εκτελέσουν. Ως έργα εξωτερικής υποδομής θεωρούνται ιδίως τα δίκτυα Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., οι οδοί προσπέλασης και οι κόμβοι σύνδεσης των παραπάνω χώρων με το εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο. Οι αρμόδιοι για τα έργα αυτά φορείς, ανεξάρτητα από τα εκάστοτε προγράμματά τους, πρέπει να τα εκτελούν σε διάστημα κατ' ανώτατο όριο δύο (2) ετών από τη δημοσίευση της ως άνω απόφασης.

3. Μετά από υποβολή ειδικής τεχνικοοικονομικής μελέτης και μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι οποίες εκπονούνται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ.. μπορεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης να επιτρέπεται η εγκατάσταση από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. ενεργειακής μονάδας, που να εξασφαλίζει συνολικά ή μερικά την ενεργειακή αυτονομία της Β.Ε.ΠΕ..

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση και εκπόνηση μελετών και για την εκτέλεση των δημόσιων έργων ρυθμίζονται τα εξής:

α. οι διαδικασίες ανάθεσης, εκπόνησης και παραλαβής των κάθε φύσης μελετών των Β.Ε.ΠΕ..

β. οι διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων των Β.Ε.ΠΕ. από το φορέα Β.Ε.ΠΕ..

γ. οι διαδικασίες έγκρισης, επίβλεψης και ελέγχου των μελετών και των έργων Β.Ε.ΠΕ. και η υπηρεσία της Περιφέρειας που είναι αρμόδια γι' αυτές,
δ. κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 9

1. Μετά την ολοκλήρωση των δικτύων ακαθάρτων και όμβριων υδάτων της Β.Ε.ΠΕ. μπορεί να εκδίδεται, ύστερα από αυτοψία της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης με την οποία διαπιστώνεται η έναρξη εκτέλεσης των έργων υποδομής της Β.Ε.ΠΕ.. Μετά την έκδοση αυτής της διαπιστωτικής απόφασης, αίρεται αυτοδίκαια η συστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών και επιτρέπεται η εγκατάσταση ή η μετεγκατάσταση βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων των άρθρων 1 και 2 στη Β.Ε.ΠΕ., καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο διάθεση ή παραχώρηση έκτασης ή χώρων μέσα στη Β.Ε.ΠΕ.

Ειδικά για την περίπτωση των ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ. η αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών αίρεται μετά την έγκριση της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης.

[Το τρίτο εδάφιο της παρ.1 προστέθηκε με το άρθρο 30 παρ.2 Ν.3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)].

2. Μετά την έκδοση της παραπάνω διαπιστωτικής πράξης είναι δυνατόν να χορηγούνται άδειες λειτουργίας στις εγκαθιστάμενες σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο μονάδες, εφόσον διαπιστωθεί από την υπηρεσία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ.4 περ. γ' του παρόντος, ύστερα από σχετική αίτηση του φορέα Β.Ε.ΠΕ., ότι με τα έργα που έχουν εκτελεσθεί μέχρι την υποβολή της ως άνω αίτησης είναι δυνατή η έναρξη λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέταση της παραπάνω αίτησης αποτελεί η προηγούμενη δημοσίευση του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ..

3. Μετά την ολοκλήρωση των υπόλοιπων έργων υποδομής και ιδίως των δικτύων που προβλέπονται από την εγκριτική απόφαση για την ίδρυση της Β.Ε.ΠΕ. και σε κάθε περίπτωση μετά τη δημοσίευση του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ. εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από αυτοψία και πιστοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης στα εκτελούμενα έργα, με την οποία διαπιστώνεται η ολοκλήρωση των έργων υποδομής της Β.Ε.ΠΕ. και η δυνατότητα λειτουργίας της.

4. Στις προεγκατεστημένες στα όρια της Β.Ε.ΠΕ. και νόμιμα λειτουργούσες μονάδες ισχύει η αναστολή της έκδοσης οικοδομικών αδειών, αλλά κατά το λοιπό οι μονάδες αυτές μπορούν να λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής της Β.Ε.ΠΕ. και να προβαίνουν σε εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 10

Εγκατάσταση βιομηχανιών και λοιπών επιχειρήσεων στις Β.Ε.ΠΕ.

1. Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στις Β.Ε.ΠΕ. γίνεται είτε με τη μεταβίβαση από τον ιδιοκτήτη στον εγκαθιστάμενο της κυριότητας οικοπέδων και οικοδομημάτων που βρίσκονται στη Β.Ε.ΠΕ. είτε με τη σύσταση έπ' αυτών άλλου εμπράγματος δικαιώματος είτε με την εκμίσθωση αυτών ή με άλλη ενοχική σχέση.

2. Η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στις Β.Ε.ΠΕ. γίνεται με τους όρους, οι οποίοι συμφωνούνται μεταξύ του φορέα Β.Ε.ΠΕ. και της εγκαθιστάμενης επιχείρησης, στα πλαίσια του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ.. Σ' αυτή τη συμφωνία, οι εγκαθιστάμενες στην Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεις θα πρέπει να δηλώνουν ρητά και ανεπιφύλακτα ότι αποδέχονται την εφαρμογή σε αυτούς των διατάξεων του παρόντος νόμου, του Κανονισμού Λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ. και των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου εκδιδόμενων πράξεων.

3. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση των επιχειρήσεων σε Β.Ε.ΠΕ. μπορεί να διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή, ανάλογα με το στάδια οικονομικής ανάπτυξης κάθε διαμέρισμα της χώρας. Οι εγκαθιστάμενες επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται να μεταβάλουν τον παραγωγικό τους σκοπό, εκτός αν η μεταβολή του σκοπού βρίσκεται στα πλαίσια του Κανονισμού Λειτουργίας.

4. Οι ενοχικές συμβάσεις παραχώρησης της χρήσεως ακινήτων στη Β.Ε.ΠΕ. καταρτίζονται επί ποινή ακυρότητας συμβολαιογραφικώς και δεν επιφέρουν τα αποτελέσματά τους πριν κατατεθούν στο φορέα Β.Ε.ΠΕ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ Β.Ε.ΠΕ.

Άρθρο 11

Φορέας διοίκησης και διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ.

1. Η διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. περιλαμβάνει κάθε πράξη που αποσκοπεί στην εκπλήρωση του σκοπού της, στην ανάπτυξή της και στην εύρυθμη λειτουργία της και ιδίως τη συντήρηση, λειτουργία και αξιοποίηση των κοινόχρηστων και κοινόκτητων χώρων και οικοδομημάτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών για την παραπέρα βελτίωση και ανάπτυξη της υποδομής της Β.Ε.ΠΕ. και στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και πρωτοβουλιών.

2. Η διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. ασκείται από τα φορέα Β.Ε.ΠΕ. μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 9.

3. Με την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 9, ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. έχει την υποχρέωση να μεταβιβάσει τη διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. σε τρίτο νομικό πρόσωπο (φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ.), το οποίο θα έχει τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας.

Υποχρέωση συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του φορέα διαχείρισης έχουν οι ιδιοκτήτες γης στην Β.Ε.ΠΕ., στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο φορέας Β.Ε.ΠΕ., εφόσον είναι ιδιοκτήτης γης.

[Το δεύτερο εδάφιο της παρ.3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30 παρ.2 Ν. 3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

Οι ιδιοκτήτες γης στη Β.Ε.ΠΕ. συμμετέχουν στο φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. κατά την αναλογία της έκτασης που διαθέτουν στη Β.Ε.ΠΕ. και μόνο για όσο διάστημα είναι ιδιοκτήτες αυτής. Ο φορέας διαχείρισης μπορεί να συσταθεί και από ένα μόνον ιδιοκτήτη, αν αυτός είναι ο μοναδικός ιδιοκτήτης γης στη Β.Ε.ΠΕ.. Οι ιδιοκτήτες γης στη Β.Ε.Π.Ε. που εκμισθώνουν εδαφική έκταση της Β.Ε.Π.Ε. ή οικοδόμημα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών μπορούν να μεταβιβάζουν στο μισθωτή για όσο διάστημα διαρκεί η μίσθωση και το δικαίωμα συμμετοχής τους στο φορέα διαχείρισης Β.Ε.Π.Ε..

Στο καταστατικό της εταιρίας πρέπει να προβλέπεται ότι στο διοικητικό συμβούλιο του φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. μετέχουν και ανά ένας εκπρόσωπος του οικείου Ο.Τ.Α., της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του οικείου βιομηχανικού ή βιοτεχνικού επιμελητηρίου, ο αριθμός όμως αυτών δεν πρέπει να ξεπερνά το ένα τρίτο (1/3) του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Αν δεν υπάρχει κάποιος από τους παραπάνω φορείς ή αν οι φορείς δεν αποστέλλουν τον εκπρόσωπό τους στο διοικητικό συμβούλιο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη σχετική πρόσκληση, τότε το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα και χωρίς τη συμμετοχή όλων ή ορισμένων από αυτούς τους εκπροσώπους.

4. Η σύσταση του φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. και η μεταβίβαση σε αυτόν της διοίκησης και διαχείρισης αυτής θα πρέπει να ολοκληρωθούν το αργότερο μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 9. Η μεταβίβαση γίνεται με σύμβαση, άνευ ανταλλάγματος, ανάμεσα στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. και το φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ., η οποία εγκρίνεται με την ως άνω διαπιστωτική απόφαση. Με τη σύμβαση ρυθμίζονται οι σχέσεις φορέα Β.Ε.ΠΕ. και φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ.. μεταβιβάζονται τυχόν δικαιώματα και υποχρεώσεις που εντάσσονται στα πλαίσια της διοίκησης και διαχείρισης της Β.Ε.ΠΕ. και ρυθμίζεται και κάθε άλλο συναφές θέμα.

5. Ο φορέας διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. έχει όλα τα προνόμια (φοροαπαλλαγές κ.λ.π.) και όλα τα λοιπά δικαιώματα, καθώς και όλες τις υποχρεώσεις που παρέχονται με τον παρόντα νόμο στο φορέα Β.Ε.ΠΕ.. Όπου δε στον παρόντα νόμο αναφέρεται φορέας Β.Ε.ΠΕ., νοείται για τα θέματα που τον αφορούν (διοίκηση και διαχείριση) φορέας διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ..

6. Δεν επιτρέπεται η εκποίηση στοιχείων κοινής υποδομής τα οποία περιλαμβάνονται στο Επιχειρηματικό Σχέδιο του άρθρου 17 πριν από την πάροδο πενταετίας υπολογιζόμενης από την ημερομηνία μεταβίβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

[Η παρ.6 προστέθηκε με την παρ. 5 άρθρ. 20 Ν. 3190/2003, (ΦΕΚ Α' 249)]

Άρθρο 12

Κανονισμός Λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ.

1. Η διοίκηση, η διαχείριση και η εν γένει λειτουργία της Β.Ε.ΠΕ. ρυθμίζεται από Κανονισμό Λειτουργίας που καταρτίζεται από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. και υποβάλλεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης μαζί με τη μελέτη πολεοδόμησης της παρ. 1 του άρθρου 7 του παρόντος. Ο κανονισμός λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ. εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία τροποποιείται ο παραπάνω Κανονισμός με πρόταση του φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή του φορέα διαχείρισης της Β.Ε.ΠΕ..

2. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ ρυθμίζονται τα εξής:

α. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων στην Β.Ε.ΠΕ..

β. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών των ακινήτων και οι περιορισμοί της ιδιοκτησίας τους, καθώς και των λοιπών εγκαθιστάμενων στη Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεων που έλκουν δικαιώματα από τους ιδιοκτήτες.

γ. Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις επί των κοινόκτητων και κοινόχρηστων ακινήτων, κτισμάτων, εγκαταστάσεων, χώρων, έργων και υπηρεσιών και οι περιορισμοί αυτών.

δ. Τα ζητήματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείριση της Β.Ε.ΠΕ. και ιδίως τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. και των εγκαθιστάμενων σε αυτήν επιχειρήσεων, η αμοιβή του φορέα διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. για τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες, οι δαπάνες και ο τρόπος κατανομής τους στους ιδιοκτήτες και τους εγκαθιστάμενους, ο τρόπος και το είδος εκμετάλλευσης των κοινόκτητων χώρων, έργων και υπηρεσιών, οι υποχρεώσεις για τη συντήρηση και ανάπτυξη των έργων υποδομής της Β.Ε.ΠΕ., το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος αμοιβής για τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαχείρισης από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ε. Η διαδικασία ελέγχου των επιχειρήσεων από το φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ..

στ. Οι όροι και οι περιορισμοί που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με την εγκεκριμένη ΜΠΕ.

ζ. Οι οικονομικοί πόροι της Β.Ε.ΠΕ., η διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου και της πρώτης διαχειριστικής περιόδου και

η. Κάθε εν γένει λεπτομέρεια που έχει σχέση με τη διοίκηση, με τη διαχείριση και με την εν γένει λειτουργία των Β.Ε.ΠΕ..

Άρθρο 13

Εποπτεία των Β.Ε.ΠΕ.

1. Η εποπτεία και η παρακολούθηση της διαχείρισης και λειτουργίας των Β.Ε.ΠΕ. και των φορέων Β.Ε.ΠΕ. και διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. ασκείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Η εποπτεία αυτή ασκείται με περιοδικούς ελέγχους, με τους οποίους διαπιστώνεται αν τηρούνται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και τους φορείς Β.Ε.ΠΕ. και διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ., οι διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού Λειτουργίας Β.Ε.ΠΕ., της εγκριτικής απόφασης Β.Ε.ΠΕ. και των περιβαλλοντικών όρων. Αν διαπιστώνονται παραβάσεις, επιβάλλεται πρόστιμο ή άλλη διοικητική κύρωση στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. και στις εγκατεστημένες στη Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεις.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, καθορίζονται:

α. ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των εγκατεστημένων στη Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεων και του φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ..

β. οι παραβάσεις του φορέα Β.Ε.ΠΕ. ή διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. και των εγκατεστημένων στη Β.Ε.ΠΕ. επιχειρήσεων, που αναφέρονται σε παραβάσεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού Λειτουργίας της Β.Ε.ΠΕ., της εγκριτικής απόφασης της Β.Ε.ΠΕ. και των περιβαλλοντικών όρων.

γ. Τα χρηματικά πρόστιμα και οι λοιπές διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση. Το χρηματικό πρόστιμο για κάθε παράβαση δεν μπορεί να ξεπερνά τα πεντακόσια εκατομμύρια δραχμές (500.000.000). Το ανώτατο αυτό πρόστιμο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με τροποποίηση του προεδρικού διατάγματος σε ποσοστά που δεν θα ξεπερνά ετησίως το δέκα τοις εκατό (10%) του υφιστάμενου ανώτατου ορίου.

3. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. ή διαχείρισης Β.Ε.ΠΕ. είναι υποχρεωμένος να παρέχει στο Υπουργείο Ανάπτυξης κάθε πληροφορία και οποιοδήποτε στοιχείο θα του ζητηθεί για τη διευκόλυνση του παραπάνω ελέγχου. Σε περίπτωση παράβασης αυτής της υποχρέωσης επιβάλλονται τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 14
Απαλλοτριώσεις
Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας

1. Για τον καθορισμό και την οργάνωση της Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση, υπέρ του φορέα Β.Ε.ΠΕ. και με δαπάνες του, ακινήτων ή η σύσταση δουλείας ή άλλων εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, που περιλαμβάνονται στις Β.Ε.ΠΕ. και των τυχόν, εκτός από αυτές, αναγκαίων ακινήτων για την οργάνωση των Β.Ε.ΠΕ. και την εκτέλεση έργων υποδομής (οδοποιίας, ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών) και κάθε άλλου απαραίτητου έργου για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των επιχειρήσεων.
2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων (αστικών και αγροτικών) ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών, πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα Β.Ε.ΠΕ.. Η ίδρυση Β.Ε.ΠΕ θεωρείται πάντοτε ότι αφορά δημόσια ωφέλεια. Είναι επίσης δυνατή η κήρυξη επείγουσών απαλλοτριώσεων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης και την αναγνώριση δικαιούχων εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις (ν. 797/1978).
4. Ο νομέας ή ο κάτοχος ακινήτων προς απαλλοτρίωση υποχρεούται να επιτρέψει την εκτέλεση των απαραίτητων προπαρασκευαστικών τεχνικών εργασιών (καταμετρήσεις για σύνταξη διαγραμμάτων) για τον προσδιορισμό της έκτασης που πρόκειται να απαλλοτριωθεί. Ο φορέας υπέρ του οποίου γίνεται η απαλλοτρίωση υποχρεούται να αποκαταστήσει τη ζημία από βλάβες ή φθορές που προέρχεται από την εκτέλεση των παραπάνω τεχνικών εργασιών.
5. Προκειμένου περί δημόσιων δασικών εκτάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 53 του ν. 998/1979.
6. Για την πραγμάτωση των σκοπών της Β.Ε.ΠΕ. επιτρέπεται η παραχώρηση στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. της χρήσης αιγιαλού και παραλίας και του δικαιώματος εκτέλεσης, χρήσης και εκμετάλλευσης λιμενικών έργων ή επέκτασης ήδη υφιστάμενων στην περιοχή λιμενικών εγκαταστάσεων. Η παραχώρηση γίνεται για χρονικό διάστημα μέχρι πενήντα (50) χρόνια με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυπλίας και με καταβολή ανταλλάγματος. Η απόφαση, στην οποία καθορίζονται και οι λοιποί όροι της παραχώρησης, εκδίδεται μετά από αίτηση του φορέα Β.Ε.ΠΕ. και σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού. Στην εκτέλεση έργων στον αιγιαλό ή την παραλία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 12 του α.ν. 2344/1940.
7. Ο φορέας Β.Ε.ΠΕ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις εθνικής ανάγκης, έχει το δικαίωμα της αποκλειστικής και με αντάλλαγμα χρήσης της ζώνης αιγιαλού - παραλίας για την κατασκευή λιμενικών έργων, που εκτελεί ύστερα από άδεια των αρμόδιων αρχών για λόγους ασφαλείας του κοινού. Στην περίπτωση που τα λιμενικά έργα εμπεριέχουν πρόσχωση θαλάσσιου χώρου, μετά την ολοκλήρωση τους κινείται η διαδικασία επανακαθορισμού των οριογραμμών αιγιαλού-παραλίας και το γήπεδο που δημιουργείται καταγράφεται ως δημόσιο κτήμα. Το εν λόγω δημόσιο κτήμα, εφόσον ο φορέας Β.Ε.ΠΕ. το επιθυμεί, μπορεί να εκμισθώνεται απευθείας σε αυτόν. Το αντάλλαγμα χρήσης και το μίσθωμα καθορίζονται από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και ανταποκρίνονται στις τρέχουσες μισθωτικές αξίες της περιοχής.
8. Η κατά οποιονδήποτε τρόπο χρήση από τρίτους της παραχωρούμενης προς το φορέα Β.Ε.ΠΕ. έκτασης αιγιαλού, παραλίας και λιμενικών έργων απαγορεύεται, εφόσον η χρήση αυτή παρεμποδίζει την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο έγινε η παραχώρηση ή προκαλεί ζημίες. Οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες είναι υποχρεωμένες να εκδίδουν τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις και διαταγές, ώστε να παρέχεται στο φορέα Β.Ε.ΠΕ. αποτελεσματική προστασία.
9. Οι διατάξεις του π.δ/τος της 4/9 Μαρτίου 1932 (κ.ν. 5167/1931) δεν έχουν εφαρμογή στους λιμένες των Β.Ε.ΠΕ.. Η διάταξη αυτή αφορά και τις υφιστάμενες ΒΙ.ΠΕ. της Ε.Τ.Β.Α..

Άρθρο 15

Ατέλειες και φορολογικές απαλλαγές

1. Με εξαίρεση το Φ.Π.Α., απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, δικαίωμα ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., δήμων και κοινοτήτων και τρίτων, κάθε δικαιοπραξία του φορέα Β.Ε.Π.Ε., που αφορά την ίδρυση του φορέα ή τρίτου φορέα Β.Ε.Π.Ε., την κτήση από το φορέα αυτόν της κυριότητας των αναγκαίων για την ίδρυση της Β.Ε.Π.Ε. εδαφικών εκτάσεων και κτιρίων για την εγκατάσταση επιχειρήσεων και των άλλων συναφών εμπράγματων δικαιωμάτων, τη μεταβίβαση δικαιώματος κυριότητας προς τρίτους, τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, την εκμίσθωση, την σύσταση ενοχικής σχέσης, καθώς και κάθε άλλη εμπράγματη ή ενοχική δικαιοπραξία που αφορά την έκταση, που προορίζεται για την ίδρυση και οργάνωση της Β.Ε.Π.Ε. και τα κτίρια που προορίζονται για την εγκατάσταση. Οι παραπάνω δικαιοπραξίες υποβάλλονται μόνο σε πάγιο τέλος χαρτοσήμου που καθορίζεται στις χίλιες (1.000) δραχμές. Τα δικαιώματα συμβολαιογράφου και του άμισθου ή έμμισθου υποθηκοφύλακα για τη μεταγραφή των παραπάνω δικαιοπραξιών δεν μπορούν να υπερβούν τις εξήντα χιλιάδες (60.000) δρχ. για το συμβολαιογράφο και τις είκοσι χιλιάδες (20.000) δρχ. για τον υποθηκοφύλακα. Τα ανωτέρω ποσό μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης.

2. Τέλη, εισφορές, δικαιώματα και λοιπές επιβαρύνσεις υπέρ του Δημοσίου και κάθε τρίτου που τυχόν προβλέπονται για τις συμβάσεις δανεισμού ή άλλες συμβάσεις χρηματοδότησης, που συνάπτονται από το φορέα Β.Ε.Π.Ε. ή από το φορέα διαχείρισης της Β.Ε.Π.Ε. ή από πρόσωπα που ασκούν επιχείρηση που έχει εγκατασταθεί στη Β.Ε.Π.Ε., καθώς και για τη σύσταση, εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης ή σύμβαση ενεχύρου για την ασφάλεια των παραπάνω δανείων ή άλλων χρηματοδοτήσεων και των τόκων τους και εφόσον οι χρηματοδοτήσεις αυτές προορίζονται να εξυπηρετήσουν την επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα, περιορίζονται στο ένα πέμπτο.

[Οι παράγραφοι 3-5 καταργήθηκαν με το άρθρο 20 παρ.1 Ν.3190/2003, (ΦΕΚ Α' 249)]

Άρθρο 16

Ελεύθερες Ζώνες - Ελεύθερες Αποθήκες

1. Στις Β.Ε.Π.Ε. ή σε τμήματα αυτών μπορεί να συνιστώνται Ελεύθερες Ζώνες ή να αναγνωρίζονται Ελεύθερες Αποθήκες, η ίδρυση και λειτουργία των οποίων διέπεται από τις τελωνειακές διατάξεις.

2. Οι διατάξεις του π.δ/τος 133/1990 (ΦΕΚ Α' 54), όπως αυτό κάθε φορά ισχύει, παραμένουν σε ισχύ και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ Β.Ε.Π.Ε

Άρθρο 17

Χρηματοδότηση των Β.Ε.Π.Ε

1.α. Μετά την κατά το άρθρο 5 παρ.1 έγκριση καθορισμού της Β.Ε.Π.Ε. και του φορέα αυτής, οι προϋπολογιζόμενες από το φορέα Β.Ε.Π.Ε. δαπάνες για τον καθορισμό και οργάνωση των Β.Ε.Π.Ε. που αφορούν την τυχόν απόκτηση γης, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν το 10% του προϋπολογισμού του έργου, τις ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις και τον μηχανολογικό εξοπλισμό, για κοινές υπηρεσίες των Β.Ε.Π.Ε., τον εξοπλισμό ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών, τις διευκολύνσεις στη χρησιμοποίηση νέων σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής, την εκπόνηση μελετών και σχεδίων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων μελετών που συνοδεύουν την αίτηση για τον καθορισμό των Β.Ε.Π.Ε., την εκπόνηση σχεδίων διαμόρφωσης του τοπίου και οικοδόμησης προς εξυπηρέτηση των περιοχών, την κατασκευή έργων, όπως οδικά δίκτυα, δίκτυα αποχέτευσης οβριών και ακαθάρτων, δίκτυα ηλεκτροφωτισμού και επικοινωνιών, έργα διαμόρφωσης τοπίου, με ριζικές ή ήπιες αλλαγές, την κατασκευή κτιρίων ή την εκτέλεση εργασιών αναβάθμισης, ανακαίνισης, βελτίωσης και επέκτασης υφιστάμενων

κτιρίων εξυπηρέτησης των Β.Ε.Π.Ε., τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και την κατασκευή έργων εξυπηρέτησης των περιοχών, την κατασκευή συνδεδεμένων κτιρίων και κατασκευή εγκαταστάσεων γενικά από τον φορέα Β.Ε.Π.Ε., καθώς και τις οργανωτικές δαπάνες και τις δαπάνες ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών κτιρίων, μπορούν να επιχορηγούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης ή την αντίστοιχη Γενική Γραμματεία Περιφέρειας από πιστώσεις που προέρχονται είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων είτε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.).

β. Η δημόσια επιχορήγηση υπολογίζεται επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και μπορεί να καλύψει ποσοστό, μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο, που προβλέπεται από το χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, που έχει εγκριθεί για την Ελλάδα, με τις SG (2000) D/100661/21.1.2000 και SG (2002)2604fin/17.7.2002 επιστολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ειδικότερα για την κάθε περιφέρεια της χώρας, το ανώτατο ποσοστό είναι αυτό που προβλέπεται ανά περιοχή στο Παράρτημα Α του παρόντος νόμου.

Η ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 25% του επενδυτικού σχεδίου. Περαιτέρω χρηματοδότηση από άλλες πηγές του Δημοσίου, τηρουμένων σωρευτικά των ανώτατων επιτρεπόμενων ποσοστών ενίσχυσης, ή ιδιωτικού τομέα δεν αποκλείεται

γ. Το ύψος της αμοιβής των Οργάνων Ελέγχου που συγκροτούνται εκάστοτε για τον έλεγχο και την πορεία εκτέλεσης των επενδυτικών σχεδίων, που εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και το ύψος της αμοιβής των Οργάνων Ελέγχου που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 13 και των οργάνων που διενεργούν τις αυτοψίες του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τα αντίστοιχα όργανα ελέγχου του Ν. 3299/2004 (ΦΕΚ Α' 261). Τα παραπάνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

Όλες οι δαπάνες των Επιτροπών και των Οργάνων Ελέγχου, που συγκροτούνται βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και των Γενικών Γραμματειών Περιφέρειας αντίστοιχα.

[Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ.1 γ τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 30 παρ.4 Ν.3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

δ. Δαπάνες επενδυτικών έργων της παραγράφου 1α, που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, δεν συνυπολογίζονται στο επιχορηγούμενο κόστος, ανεξάρτητα αν έχουν εξοφληθεί ή όχι κατά την ημερομηνία αυτήν.

[Η παρ.1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 20 Ν.3190/2003, ΦΕΚ Α' 249]

2. Το καθορισμένο ύψος των επιλέξιμων δαπανών με την κ.υ.α. του άρθρου 5 αποτελεί ενδεικτικό κόστος. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και ύστερα από γνωμοδότηση της εννεαμελούς (9μελούς) Επιτροπής Β.Ε.Π.Ε. εγκρίνεται το τελικό ύψος των επιλέξιμων δαπανών και το ποσοστό επιχορήγησης έργων Β.Ε.Π.Ε.. Για έργα που χρηματοδοτούνται από Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.) στη Γνωμοδοτική Επιτροπή μπορεί να παρίσταται ένας εκπρόσωπος της οικείας Περιφέρειας που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της συγκεκριμένης Περιφέρειας.

[Η παρ.2 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 άρθρ. 55 Ν.3283/2004, (ΦΕΚ Α' 210)]

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της επιχορήγησης, η διαδικασία ελέγχου της πορείας εκτέλεσης των επιχορηγούμενων έργων, οι όροι και η διαδικασία εκταμίευσης της επιχορήγησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά γενικά τη χρηματοδότηση των Β.Ε.Π.Ε..

4. Η σύνθεση, η συγκρότηση, οι αρμοδιότητες και οι όροι λειτουργίας της Επιτροπής Β.Ε.Π.Ε. καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. «Για τις αμοιβές των μελών των ως άνω επιτροπών ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 3299/2004, για τις αμοιβές των αντίστοιχων οργάνων. Τα ποσά αυτά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

[Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, που είχε τροποποιηθεί με την παρ. 2 άρθρ. 55 Ν.3283/2004, (ΦΕΚ Α' 210) τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30 παρ. 4 Ν. 3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

5. Πόρους των φορέων Β.Ε.Π.Ε. αποτελούν επίσης και οι εισφορές σε χρήμα των ιδιοκτητών των ακινήτων κατά την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδίου και των τυχόν εκτελέσεων του αστικού αναδασμού.

6. Η Ε.Τ.Β.Α. μπορεί στα πλαίσια των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας να εκδίδεται ομολογιακά δάνεια για την αγορά οικοπέδων ή για τη χρηματοδότηση των έργων στις Β.Ε.Π.Ε..

7. Για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων συμπληρωματικών έργων υποδομής, για τις ΒΙ.ΠΕ. της Ε.Τ.Β.Α., του άρθρου 19 παρ.1 αυτού του νόμου, σε ό,τι αφορά τα ποσοστά χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) την εκτέλεση των έργων και τη διαδικασία χρηματοδότησης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

[Η παρ.7 προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρ. 20 Ν. 3190/2003, (ΦΕΚ Α' 249)]

Άρθρο 18

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας

1. Σε εφαρμογή του Υποπρογράμματος¹ του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας, το οποίο έχει εγκριθεί από τα αρμόδια Κοινοτικά όργανα στα πλαίσια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μπορεί να χρηματοδοτούνται:

α. Φορείς Β.Ε.ΠΕ.. με σκοπό την ίδρυση, την οργάνωση, τη διαχείριση, τη λειτουργία, την αναβάθμιση ή αναδιοργάνωση των Β.Ε.ΠΕ. και την ανάπτυξη υπηρεσιών εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων αυτών, καθώς και την εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων. Στα πλαίσια αυτά μπορεί να χρηματοδοτείται και η εξυγίανση, ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση των υφιστάμενων ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ..

β. Φορείς Β.Ε.ΠΕ., με σκοπό τη μετεγκατάσταση σε κοινό χώρο βιομηχανικών και βιοτεχνικών ομοειδών επιχειρήσεων για τη δημιουργία μιας κλαδικής Β.Ε.ΠΕ..

γ. Φορείς με σκοπό την ίδρυση και ανάπτυξη βιομηχανικών υποδομών μικρής κλίμακας (ελεύθερες ζώνες εμπορίου - μεταποίησης, ίδρυση εμπορευματικών κέντρων και αποθηκών, ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών δικτύων επικοινωνίας επιχειρήσεων.

δ. Φορείς ανάπτυξης και οργάνωσης «Θερμοκοιτίδων» επιχειρήσεων μέσα στις Β.Ε.ΠΕ..

2. Για την υλοποίηση των παραπάνω και γενικά του Υποπρογράμματος 1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Υφιστάμενες ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.

1. Οι Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν ήδη οριοθετηθεί από την Ε.Τ.Β.Α. ή έχουν εγκριθεί από τις Επιτροπές Παρακολούθησης του Ε.Π.Β. και των αντίστοιχων Π.Ε.Π. με φορέα υλοποίησης την Ε.Τ.Β.Α., εξακολουθούν να διέπονται από τους ν. 4458/1965 και ν. 742/1977, όπως αυτοί ισχύουν, από τους κανονισμούς λειτουργίας τους και από τις λοιπές πράξεις κανονιστικού περιεχομένου που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών. Η χρηματοδότηση των ΒΙ.ΠΕ. που υπάγονται στη κατηγορία αυτή γίνεται όπως έχει εγκριθεί ή προεγκριθεί από τις Επιτροπές Παρακολούθησης του Ε.Π.Β. ή των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.).

2. Εφόσον το ζητήσει η πλειοψηφία των ιδιοκτητών και χρηστών γης κατά την αναλογία της έκτασης που κατέχουν στις ΒΙ.ΠΕ. της προηγούμενης παραγράφου, είναι δυνατόν να εντάσσονται αυτές οι ΒΙ.ΠΕ.. με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και ύστερα από γνώμη της Ε.Τ.Β.Α., στις διατάξεις αυτού του νόμου.

Με την ίδια απόφαση είναι δυνατόν να εγκρίνεται η τροποποίηση του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας, έτσι ώστε να προσαρμόζεται το υφιστάμενο καθεστώς διοίκησης, διαχείρισης και λειτουργίας των ΒΙ.ΠΕ. στο καθεστώς του παρόντος νόμου.

Εφόσον έχει μεταβιβασθεί ποσοστό γης μεγαλύτερο του ογδόντα τοις εκατό (80%) των γηπέδων των ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ. ή άλλων μορφών Β.Ε.ΠΕ. για την άσκηση των δραστηριοτήτων του παρόντος, η σύσταση της διαχειριστικής εταιρείας είναι υποχρεωτική.

[Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 προστέθηκε με το άρθρο 30 παρ. 5 Ν.3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

3. Σε υφιστάμενες ή οριοθετημένες ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ. η πολεοδομική μελέτη ή η τροποποίησή της εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας. Κατά τα λοιπά υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

[Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30 παρ. 5 Ν.3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

4. Η χρηματοδότηση ΒΙ.ΠΑ. ή ΒΙΟ.ΠΑ. που έχει προεγκριθεί ή εγκριθεί από τις Επιτροπές Παρακολούθησης του Ε.Π.Β. ή των αντίστοιχων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.), γίνεται όπως έχει εγκριθεί ή προεγκριθεί από αυτές. Ο φορέας υλοποίησης στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του φορέα ΒΕ.ΠΕ. του παρόντος νόμου και σε περίπτωση αλλαγής φορέα, ο νέος φορέας θα πρέπει να πληροί επίσης τις ίδιες προϋποθέσεις.

Άρθρο 20

Επέκταση διατάξεων νομοθεσίας για την παροχή κινήτρων - Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων

1. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την παροχή κινήτρων που ισχύουν για τις ΒΙ.ΠΕ. της Ε.Τ.Β.Α. επεκτείνονται εφεξής και στις Β.Ε.ΠΕ. του παρόντος νόμου.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο σε όργανα της περιφερειακής διοίκησης και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 21

Ανακαίνιση βιομηχανικών κτιρίων και εγκαταστάσεων

1. Μεμονωμένα κτίρια συνολικού εμβαδού άνω των 3.000 τετραγωνικών μέτρων για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια οικοδομής για βιομηχανική ή βιοτεχνική χρήση και των οποίων έχει διακοπεί η λειτουργία για μία τουλάχιστον τριετία κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χρηματοδότηση της ανακαίνισής τους ή συμπλήρωσης των υποδομών τους, μπορούν να υπάγονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος και να επιχορηγούνται οι σχετικές δαπάνες προκειμένου να ξαναχρησιμοποιηθούν για βιομηχανική ή βιοτεχνική χρήση. Στην περίπτωση αυτή, εκτός από την οικοδομική άδεια για βιομηχανική ή βιοτεχνική χρήση, απαιτείται η βιομηχανική χρήση να είναι συμβατή με την ισχύουσα χρήση γης. Οι λοιπές λεπτομέρειες επιχορήγησης ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

[Η παρ. 1 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30 παρ. 5 γ Ν. 3325/2005, (ΦΕΚ Α' 68)]

2. Οι διατάξεις για την παροχή κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των εγκατεστημένων στην ΒΙΟ.ΠΑ. Λαυρίου μονάδων εφαρμόζονται και στις εταιρίες ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΠΛΩΝ Α.Ε. (Ε.Β.Ο. Α.Ε.) ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ Α.Ε. (ΠΥΡΚΑΛ Α.Ε.), ΑΛΑΚΟ Α.Ε. και Αφοί ΛΑΜΠΡΟΥ Α.Ε., των οποίων οι μονάδες είναι εγκατεστημένες στις εκτάσεις που βρίσκονται στο Δήμο Λαυρεωτικής.

Άρθρο 22

Κατάργηση διατάξεων

Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 19, από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται ο ν. 4458/1965 (ΦΕΚ Α' 33) και ο ν. 742/1977 (ΦΕΚ Α' 319), όπως αυτοί ισχύουν.

Άρθρο 23

Η πρώτη περίοδος της παρ. 3 του άρθρου 144 του ν.δ/τος 210/1973 (ΦΕΚ Α' 277) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ιδιαίτερα δε προκειμένου να επισπευσθεί η διενέργεια έρευνας και εκμετάλλευσης, η εκμίσθωση των δικαιωμάτων του Δημοσίου, που αναφέρονται στα άρθρα 143, 146 και 148 του παρόντος, με απευθείας σύμβαση σε οποιαδήποτε επιχείρηση παρέχει τα εχέγγυα για το σκοπό αυτόν. Ιδίως η απευθείας εκμίσθωση των ανωτέρω δικαιωμάτων επιτρέπεται προς την τελευταία μισθώτρια επιχείρηση, αφού ληφθούν υπόψη μεταξύ άλλων και οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν, η ορθολογική εκμετάλλευση, ο βαθμός επεξεργασίας του μεταλλεύματος, καθώς και το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης και τα απομένοντα προς εκμετάλλευση αποθέματα.»

Άρθρο 24

1. Στην παρ.1 του άρθρου 8 του ν. 2289/1995 (ΦΕΚ Α' 27) προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση που ο ανάδοχος είναι Κοινοπραξία, ο υπολογισμός και η βεβαίωση του φόρου εισοδήματος διενεργείται ατομικά για κάθε κοινοπρακτούν μέλος, τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Η εφαρμογή της προηγούμενης περιόδου δεν θίγει την αλληλεγγύως και εις ολόκληρο ευθύνη των κοινοπρακτούντων μελών για τον οφειλόμενο από τα υπόλοιπα μέλη της Κοινοπραξίας φόρο εισοδήματος.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2289/1995 τροποποιείται ως εξής:

«3. Ο ανάδοχος ή το κάθε μέλος αναδόχου - Κοινοπραξίας τηρεί ιδιαίτερα λογιστικά βιβλία και βάσει αυτών συντάσσει για κάθε ημερολογιακό έτος ισολογισμό και ξεχωριστά για κάθε περιοχή εκμετάλλευσης, λογαριασμό εσόδων και εξόδων. Οι λογαριασμοί αυτοί και ο ισολογισμός εμφανίζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που σχετίζονται ευθέως με τις συμβατικές εργασίες, καθώς και τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών.»

3. Η δεύτερη, τρίτη και τέταρτη περίοδος του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 2289/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

«Ο ενιαίος για όλη τη συμβατική περιοχή λογαριασμός συντάσσεται με την ενοποίηση των εγγραφόμενων εσόδων και εξόδων στους λογαριασμούς των επί μέρους περιοχών έρευνας ή εκμετάλλευσης. Ειδικά, προκειμένου περί αδειών που δίνονται με τον παρόντα νόμο, δαπάνες ερευνητικών εργασιών σε μια συμβατική περιοχή μπορούν να συμπεριληφθούν σε ποσοστό μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%) στις δαπάνες άλλης συμβατικής περιοχής, όπου ο ανάδοχος ή μέλος αναδόχου - Κοινοπραξίας έχει άδεια εκμετάλλευσης και έχει αρχίσει να παράγει υδρογονάνθρακες. Τόσο οι δαπάνες ερευνητικών εργασιών όσο και οι σχετικές αποσβέσεις αυτής της κατηγορίας τηρούνται σε ξεχωριστούς, κατά μέλος, λογαριασμούς στα βιβλία του αναδόχου.»

Άρθρο 25

Στο εκάστοτε ισχύον Πρόγραμμα Ανάπτυξης, Έρευνας - και Τεχνολογίας (Π.Α.Ε.Τ.) δικαιούται να συμμετέχει και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα. Για τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χρηματοδότησης αυτών των προσώπων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του π.δ/τος 558/1985, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το π.δ. 434/1988 (ΦΕΚ Α' 198) και όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 26

1. Η τελευταία περίοδος του εδαφίου (α) της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 2244/1994 (ΦΕΚ Α' 168), όπως αντικαταστάθηκε με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 2308/1995 (ΦΕΚ Α' 114), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα διατάγματα αυτά είναι δυνατόν να ορίζεται ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα όργανα και τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και η διαδικασία και ο τρόπος εφαρμογής τους ρυθμίζονται είτε στην πρόσκληση για υποβολή προτάσεων είτε με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

2. Στο άρθρο 7 του ν. 2244/1994 προστίθεται παράγραφος 7, η οποία έχει ως εξής:

«7. Όπου στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου αναφέρονται προγράμματα του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, νοούνται είτε προγράμματα τα οποία έχουν εκπονηθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης είτε προγράμματα ή τμήματά τους που έχουν εκπονηθεί από άλλα Υπουργεία, φορέας υλοποίησης όμως προβλέπεται να είναι είτε μόνο το Υπουργείο Ανάπτυξης είτε το Υπουργείο Ανάπτυξης σε συνεργασία με άλλο Υπουργείο.»

Άρθρο 27

1. Προσωπικές εγγυήσεις, που έχουν δοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από την έναρξη ισχύος του ν. 1386/1983 και εντεύθεν για την εξασφάλιση απαιτήσεων του Ελληνικού Δημοσίου από δασμούς και φόρους κατά εταιριών «που υπήχθησαν οποτεδήποτε» στον ως άνω νόμο και ενδεχόμενα και στους νόμους 1892/1990 και 2000/1991, θεωρούνται ότι ουδέποτε δόθηκαν και οι εγγυητές απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής των οφειλών που εγγυήθηκαν, εφόσον οι εγγυήσεις αυτές έχουν δοθεί προσωπικά από μέλη των διοικητικών συμβουλίων αυτών των εταιριών, τα οποία έχουν εκλεγεί ή διορισθεί σε αυτά τα διοικητικά συμβούλια με πρόταση τράπεζας του δημόσιου τομέα ή θυγατρικής της επιχείρησης και εφόσον η εν λόγω τράπεζα ή η θυγατρική της επιχείρηση είναι ο κύριος δανειοδότης της πρωτοφειλέτιδας εταιρίας. Ενδεχόμενα η οικονομική επιβάρυνση από την εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης βαρύνει την τράπεζα ή τη θυγατρική της επιχείρησης, που είναι ο κύριος δανειοδότης της πρωτοφειλέτιδας.

[Η εντός «» φράση τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 2593/1998 (ΦΕΚ Α' 59)]

2. Επίσης προσωπικές εγγυήσεις, που έχουν δοθεί υπέρ του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. για τη χορήγηση από αυτόν βιοτεχνικών δανείων ή εγγυητικών επιστολών σε συνεταιρισμούς μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θεωρούνται ότι ουδέποτε δόθηκαν και οι εγγυητές απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής των οφειλών που εγγυήθηκαν, εφόσον οι εγγυήσεις αυτές έχουν δοθεί από πρόσωπα που ήταν μέλη των δανειοδοτηθέντων συνεταιρισμών την περίοδο χορήγησης των δανείων ή των εγγυητικών επιστολών. Ενδεχόμενη οικονομική επιβάρυνση από την εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης βαρύνει το Δημόσιο.

Άρθρο 28

1. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν. 2508/1997 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 124) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Οι απαγορεύσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν ισχύουν στις περιοχές Γ.Π.Σ. εγκεκριμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.»

2. Οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν μετά τη δημοσίευση του ν. 2508/1997 χωρίς την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 9. όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την προηγούμενη παράγραφο Ι, θεωρούνται ως νομίμως εκδοθείσες.

Άρθρο 29

Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)

1. α. Ως Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) κατά την έννοια των άρθρων 2 παρ.1 εδ. λ' και 9 παρ. 12 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101), όπως συμπληρώθηκαν αντίστοιχα με τις παρ.2 εδ. ε' και 9 εδ. ιβ' του άρθρου 1 του ν. 2234/1994 (ΦΕΚ Α' 142) χαρακτηρίζονται δημόσιες ή ιδιωτικές εκτάσεις εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 και εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων, όπου δημιουργείται ένα σύνολο τουριστικών εγκαταστάσεων αποτελούμενο από ξενοδοχεία διαφόρων λειτουργικών μορφών, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ Α' 118), καθώς και συμπληρωματικές εγκαταστάσεις αναψυχής, άθλησης και γενικά υπηρεσιών διάθεσης του ελεύθερου χρόνου των τουριστών.

β. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η δημιουργία Π.Ο.Τ.Α. και σε εκτάσεις ή τμήματα εκτάσεων, που βρίσκονται εντός ορίων του Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου (Γ.Π.Σ.) ή του Σχεδίου Χωροταξικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.), αλλά μόνο σε περιοχές, που καθορίζονται από τα παραπάνω σχέδια ως περιοχές τουρισμού - αναψυχής, σύμφωνα με το άρθρο 8 του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος και εφόσον τηρείται η διαδικασία των παραγράφων 3, 4 και 6 του παρόντος άρθρου.

2. Στις Π.Ο.Τ.Α. επιτρέπεται να περιλαμβάνονται όλες οι χρήσεις του άρθρου 8 του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 166), όπως συμπληρώθηκε από την παρ.18α του άρθρου 6 του ν. 2160/1993, πλην καζίνο.

3. Ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτηση των Π.Ο.Τ.Α. γίνεται μετά από αίτηση φυσικών ή νομικών προσώπων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και ύστερα από γνώμη του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου, σε εφαρμογή εγκεκριμένου

χωροταξικού σχεδίου, εθνικού ή περιφερειακού επιπέδου, ή τομεακής αναπτυξιακής - χωροταξικής μελέτης και εναρμονίζεται με τις χρήσεις και λειτουργίες της ευρύτερης περιοχής και τους γενικότερους αναπτυξιακούς στόχους. Η παραπάνω γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου παρέχεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού φακέλου. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής, η ως άνω κοινή υπουργική απόφαση εκδίδεται χωρίς τη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου. Εάν δεν υφίσταται εγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο ή τομεακή αναπτυξιακή χωροταξική μελέτη πριν το χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση με την παραπάνω κοινή υπουργική απόφαση μιας περιοχής ως Π.Ο.Τ.Α., απαιτείται η σύνταξη και έγκριση γενικών κατευθύνσεων τουριστικής πολιτικής για τη δημιουργία Π.Ο.Τ.Α., σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Οι κατευθύνσεις αυτές συντάσσονται από τον Ε.Ο.Τ. και εγκρίνονται με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

4. Με την παραπάνω κοινή απόφαση χαρακτηρισμού και οριοθέτησης Π.Ο.Τ.Α. καθορίζονται και εγκρίνονται τα εξής:

α. Οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης στα πλαίσια εφαρμογής της διάταξης της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και οι τυχόν πρόσθετοι περιορισμοί που αποσκοπούν στον έλεγχο της έντασης κάθε χρήσης.

β. Οι ειδικότεροι όροι και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από την ίδρυση και λειτουργία της Π.Ο.Τ.Α..

γ. Η Γενική Διάταξη των προβλεπόμενων εγκαταστάσεων και η μέγιστη ανά χρήση εκμετάλλευση και τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής, εκτός εάν πρόκειται να ακολουθηθεί η διαδικασία της παρ. 6 του παρόντος.

δ. Ο φορέας ίδρυσης και εκμετάλλευσης της Π.Ο.Τ.Α..

Η μεταβολή της έκτασης των ορίων της Π.Ο.Τ.Α. επιτρέπεται μόνον εφόσον τηρηθούν αναλόγως οι διαδικασίες, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου για την ίδρυση της.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

5.α. Εάν η έκταση της Π.Ο.Τ.Α. δεν πολεοδομείται, επιτρέπεται η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών (οριζοντίων και καθέτων) επί των τυχόν εγκρινόμενων μη αμιγώς τουριστικών εγκαταστάσεων, η σύσταση μόνο καθέτων ιδιοκτησιών επί των τουριστικών εγκαταστάσεων, καθώς και η δια συμβάσεων, καταρτιζόμενων μεταξύ του φορέα της Π.Ο.Τ.Α. και τρίτων, παραχώρηση σε τρίτους ενοχικών και εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί αυτών.

Προϋπόθεση για τη σύσταση των αυτοτελών κατά τα παραπάνω διηρημένων ιδιοκτησιών ή την παραχώρηση σε τρίτους δικαιωμάτων επί αυτών αποτελεί η ολοκλήρωση των βασικών έργων υποδομής, την εκτέλεση των οποίων έχει αναλάβει φορέας της Π.Ο.Τ.Α.

Όλες οι επιτρεπόμενες να εγκατασταθούν σε αυτή χρήσεις υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς της εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων του από 20.1.1988 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 61) με την επιφύλαξη όσων ορίζονται διαφορετικά παρακάτω. Η παραχωρούμενη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 της ενότητας Ε (ειδικές διατάξεις και περιορισμός του προαναφερόμενου διατάγματος στους οικείους Ο.Τ.Α) έκταση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της εντός των ορίων του οικείου Ο.Τ.Α. περιεχόμενης έκτασης της Π.Ο.Τ.Α.. Για τον υπολογισμό της μέγιστης εκμετάλλευσης και των λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης, οι εκτάσεις της Π.Ο.Τ.Α. νοούνται ως ενιαίο σύνολο.

[Η περ. α' τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 άρθρο 51 Ν. 3105/2003, (ΦΕΚ Α' 29)]

β. Εάν η έκταση της Π.Ο.Τ.Α. πρόκειται να πολεοδομηθεί, ισχύουν οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

γ. Σε περίπτωση που η Π.Ο.Τ.Α περιλαμβάνει εκτάσεις ή τμήματα εκτάσεων που υπάγονται σε ειδικό νομικό καθεστώς (π.χ. δασικές εκτάσεις, αρχαιολογικούς χώρους κ.λ.π.) εφαρμόζονται επ' αυτών οι οικείες διατάξεις.

6. Στις περιπτώσεις των παρ. 1β και 5β αυτού του άρθρου, για τη δημιουργία της Π.Ο.Τ.Α. απαιτείται προηγούμενη έγκριση μελέτης πολεοδόμησης και καθορισμός των όρων και περιορισμών δόμησης κατά παρέκκλιση της παρ. 5α αυτού του άρθρου, που πραγματοποιείται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η μελέτη συντάσσεται από το φορέα ίδρυσης και εκμετάλλευσης της Π.Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οικεία απόφαση χαρακτηρισμού και οριοθέτησής της, και πρέπει να περιλαμβάνει.

α. Τις χρήσεις γης και τις τυχόν πρόσθετες απαγορεύσεις ή υποχρεώσεις.

β. Τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής.

γ. Τους προβλεπόμενους κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους, που καταλαμβάνουν το 50% τουλάχιστον της συνολικής προς πολεοδόμηση έκτασης, καθώς και τους οικοδομήσιμους χώρους.

δ. Τους γενικούς και ειδικούς όρους και περιορισμούς δόμησης, οι οποίοι μπορεί να ορίζονται ανά οικοδομικό τετράγωνο ή και ανά τμήμα του οικοδομικού τετραγώνου, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τη διαμόρφωση του εδάφους ή τις ανάγκες προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος ή άλλες ειδικές πολεοδομικές ανάγκες. Ο επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το 0.2 του συνόλου της έκτασης της Π.Ο.Τ.Α..

Η μελέτη πολεοδόμησης συνοδεύεται από πολεοδομικό σχέδιο, συντασσόμενο σε οριζοντιογραφικά και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα και έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως κατά τις διατάξεις του ν.δ/τος της 17.7.1923. Οι κοινόχρηστοι χώροι της έκτασης περιέρχονται κατά κυριότητα στον οικείο ή τους οικείους Ο.Τ.Α., ενώ η φροντίδα της συντήρησής τους ανήκει στους ιδιοκτήτες των ακινήτων της Π.Ο.Τ.Α..

7. Οι τυχόν εγκρινόμενες κατά τις διαδικασίες των προηγούμενων παραγράφων μη αμιγώς τουριστικές εγκαταστάσεις των Π.Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 20% της συνολικής κατά περίπτωση νόμιμης εκμετάλλευσης.

8. Οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ.1, 8 παρ.1 και 2 και 14 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και στις Π.Ο.Τ.Α.. Αντί του αναφερόμενου, στην παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, άρθρου 56 παρ.2 του ν. 998/1979 στις Π.Ο.Τ.Α. εφαρμόζεται το άρθρο 51 του ίδιου νόμου.

9. Η εποπτεία των φορέων ίδρυσης και εκμετάλλευσης των Π.Ο.Τ.Α. ασκείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης.

10. Η παρ. 6 του άρθρου 3 του π.δ/τος 456/1995 (ΦΕΚ 269 Α') καταργείται.

11. Οι απαλλαγές και εξαιρέσεις που ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 15 του νόμου αυτού ισχύουν και εφαρμόζονται ανάλογα για τις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).

[Η παρ.11 προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρ. 26 Ν.3156/2003, (ΦΕΚ Α' 157)]

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.